

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Bellezoy-ut 9. hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felolós szerkesztő:

Uj. Krecsmárik Endre.

KIADÓHIVATAL:

Bellezoy-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára : 20 fill.

Március 15.

... Nagy idők dicső emlékeit idézi fel lelkünk előtt e mai nap s mi — a nagy ősök gyarló unokái — imát rebegve ajkunkon a porba om-lunk le a márciusi nagyok előtt, akik nemzetünk ujászületéséről gondoskodtak, felkeltették hazánk felett az emlékezetében is örök dicsőségű nagy napot, amely az elnyomott — az emberi társadalomból kizárt — milliók-nak visszaadta emberi jogait; amely nap fényével beragyogott e lenyü-gőzött nemzet siri éjszakájába s a szol-gaság szellemét elűzve: ébredésre, új életre hívta fel a magyar nemzetet.

E legszebb tavasznak srgára lel-künk mélyéig hatol; melege lángra gyújtja honszerelmünk tüzét, ereje felráz a zsibongó élet örökös zajából, felemel, lelkesít; édes mámor száll a lélekre, a boldogító örömtől kipirul az arc, hevesebben dobog fel a hon-fiúi szív; az aggból ifju, a gyermek-ből hős lesz. Ma újra megcsap ben-nünket a márciusi szellő, a szabadság szellője, mintha újra hallanók a nemzeti dalt, a honszerelem hevétől ki-pirult ifjak dalát, az ihletett költő gyujtó igéit; mintha fülünkbe dörögne ma újra a nemzet fogadalma:

*„A magyarok istenére, esküszünk,
Hogy rabok tovább nem leszünk.“*

A nemzet megtartotta fogadalmát, honszerelme pedig megteremtette a szabadság, egyenlőség és testvériség virágát; csak gyümölcsét szedték le mások, csak üde zöld lombját her-vasztotta el a zsarnoki önkény. De mégis ez volt a nemzet tavasza, még sem lehetett teljesen elnyomni a nem-zetet, bár rövid, de dicsőségteljes szabadságharcunkra a megtorlás, a féktelen önkény következett. Mentől sötétebb volt e kor, annál jobban vilá-gított bele március idusának hajnala. Nem is látjuk mi csak e napnak a

fényét, nem rezegteti meg keblünk hurjait a nemzeti kegyelet ez ünnepén csak a hazaszeretet, a szabadság édes érzete. Nem is hoz hozzánk öröklő más hirt a tavaszi fuvalom a névtelen hősök nyugvó helyeiről, mint a már-ciusi nagyok azt az üzenetét, hogy szeressük mi is e drága hont, amint ők szerették nagy szellemökkel, önfel-áldozással.

Fel az átkos közönyből, fel a tespedésből! Fel a tisztább légkörbe, az önfeláldozó hazaszeretet fényes ma-gasságba! Serkentsen március Idusán újabb nagy, nemes, önzetlen tettekre a régi harci riadó: „Talpra magyar!“

O. J.

A főgimnázium fényes sikerű vallásos estélye.

... A főgimnázium tornacsarnoka rég nem látott annyi embert együtt, mint amennyi az elmúlt vasárnap gyűlt egybe a val-lásos estélyen. Nemcsak a luteránus hívők elitje, a társadalom minden osztályából, de más felekezetek is tekintélyes családokkal vol-tak képviselve. A vallásos estélyen volt báró Solymossy Lajos is, a főgimnázium új felügye-lője, aki aznap délben érkezett s kinek fo-gadására a tanári kar fogatokon ment ki az állomásra.

Lélekemelővé és magasztossá tette ezt a páratlan sikerű vallásos estét ama körülmény is, hogy nemcsak felnőttek, de tanulóifjak is nagy számmal vettek részt azon. Nem egy ne-mes érzésű szülő kis elemiskolás gyermekét is magával hozta. És a közönség érkezése nem szünt meg, elannyira, hogy még az előadás vége felé is nagy számmal érkeztek újabb és újabb vendégek, zsutolásig töltve meg a hatalmas tornacsarnokot.

A megnyitóban Mocskonyi József fő-gimnáziumi igazgató oly tökéletes retorikai koncepcióju beszédben üdvözölte báró Soly-mossyt, hogy ezt a beszédet bátran tan-könyvbe lehetne iktatni.

Megindítóan szép beszédére báró Soly-mossy meghatva válaszolt s nagy örömeinek adott kifejezést, hogy a mai vallástalan idő-ben a főgimnázium tanári kara ilyen nemes buzgalommal s ilyen meglepő sikerrel tudja a luteránus hívők vallásos szellemét ápolni.

Majd megszólalt a harmónium s ájtatos ének zendült fel az együttérző, lélekben felemelkedett hívők ajkán. Az igaz áhitat mocsoktalan tisztasága ihlette meg a vallásos kedélyt... Elültek egy percre a csatázó em-beri indulatok s a hatalmas tornacsarnok templommá magasztosult.

Mendöl vallástanár szívhez szóló szép imája után Mezey János VIII. o. tanuló Vá-rady: „Az utolsó sor“ c drámai erőben gaz-dag költeményeit adta elő oly igaz átértés-sel, hogy könnyekre fakasztott nem egy ér-zékenyebb hölgyet.

Utána Lang tanár kitünő vezetése mel-lett, precíz betanulással az ifjusági énekkar Luther harci dalát énekelte el, fellelkesítve vele a lutheránus híveket.

Majd az egész vallásos est vasenergiáju s nemes buzgalmában csaknem páratlan ki-tartású rendezője, Mendöl Lajos vallástanár a minta szónok s mintapap lépett az elő-ződi asztalhoz s rendkívüli tanulságos és ér-dekes szabad előadásban szólott a biblia áit-tal rajzolt emberről. Emelkedett tónusu, magas nivóju előadása a nagy tudású és apos-toli lelkű pap hü tükre volt. Feszült figye-lemmel hallgatta mindenki s zajosan ünne-pelték előadása végén.

Egy valóban művészi értékű zeneszám következett ezután. Kiváló zenei képzettségű ifju professzorok s két tanulóifju vették ke-zőkbe a hangszereket, névszerint Lang Já-nos, Saskó Soma, Gaudi H. Árpád főgimn., LeviuszErnő és Supper Frigyes tanítóképzői tanárok s Gajdács László VIII. o. főgimn. és Piliszký János V. é. tan. képzői tanuló. Bach: „Tavaszi ébredésé“-t játszották oly technikai tökélyvel s oly meleg érzéssel, hogy valóságos igézet alatt állottak a hallgatók. Kitünően sikerült e szám.

Ismét szavalat következett. „Ráchel siral-mát“ adta elő nagy hatással, igen ügyesen Spahr Károly VII. o. tanuló.

Majd közének s utána buzgó ima s a ritka sikerű, gyönyörű vallásos estély véget ért.

Egy vallásos estély, melynek minden pontja nemes tartalmu volt, melynek ma-gasztos, áhitatos hangulatát se egy kétértelmű szó, se semmiféle disszonáns hang nem za-varta meg. Vallásos est, mely mintha előhir-nőke lett volna a köznapiságok frivolitásában eldurvult lelkek felmagasztosulásnak, a leg-tisztább hitben való ujászületésének. Áldott azon nemes emberek buzgalma, kik ilyen magasra tudnak emelkedni legszentebb hiva-tásuk teljesítésében.

K

Gaal-délután.

A múlt vasárnap szokatlan élénkség uralkodott a „Gróf Bolza Pálné Leányegyesület” előadó gyűlésén. Az áll. polg. leányiskola tornacsarnoka zsufolásig megtelt előkelő és lelkesen érdeklődő közönséggel. A gróf Bolza-család több tagja, a „Leányegyesület” fenkölt gondolkozású védnöke, gróf Bolza Pál, továbbá a bájos konteszek szintén megjelentek. Varázserővel vonzotta a közönséget az előadó közismert, redkivüli kedves egyénisége és lebilincselő előadói modora. Gaál Mózes hírneves író volt ez előadói gyűlés kimagasló személyisége. Az előadást megelőzőleg a jelenlévők lelkes tüntetést rendeztek a fáradhatatlan tevékenységű kulturnő Weinberger Fanny mellett.

A műsort Péczely Boriska nyitotta meg közismert finomságú s elragadóan bájos technikájú zongorajátékával. Péczely Boriska a női ideált ábrázoló festő számára kitűnő modell lenne. Játéka frenetikus hatást ért el.

Majd Gaál Mózes lépett az előadói asztalhoz s minden ünnepélyes szertartásosság mellőzésével familiárisan bizalmas társalgási modorban szólott a ruházkodás eredetéről. A ruházat alkalmazását ő tisztán a zord klíma folytán keletkező kényszerűségi okokból származtatja. A valóság azonban az, hogy nemcsak az éghajlat zordonsága de a cifrázkodási ösztön is nagyon sokban járult hozzá ahhoz, hogy az ember testét többé-kevésbé befedje a Hiszen legforróbb vidéken is hordanak a vadak ruhát — kevés kivétellel, — viszont pl. a zordon vidéken élő tűzföldi indiánok még hóesés idején is meztelenül szaladgálnak. A cifrázkodási ösztön kielégítésének tehát nagy szerepe van a ruházkodás létrejöttében. Kellemesen szórakoztató modorban szólott aztán a modern nőről is, aki a társadalom pazarlásra és esztelen fényűzésre kényszerítő előítéletei alól felszabadítja magát s a családi hivatás józan becsületes betöltésének szenteli életét. Percekig éljeneztek a kiváló író kellemes és tanulságos csevegését. Öt óra már elmúlt, amikor előadását befejezte s homályos lévén az idő, kigyultak a terem villanycsillárjai, hogy megvilágítsanak egy kedves, idyllikus képet.

Lengyel Aranka lépett a pódiumra, hogy egy új oldalról mutakozzék be. Egy fűlbemászó melódiájú, bájos olasz dalt énekelt meglepően szépen iskolázott nem közönséges értékű hanggal. Dr. Déryné zongorán, Dr. Salacz

Aladár csellón s Dr. Mázor Elemér helyett Supper Frigyes képzői tanár hegedűn szolgáltatott mindenkét elragadó gyönyörű zenekíséreltet. Egy magyar dal csak fokozta a hatást.

Már 12 óra elmúlt, amikor az előadás véget ért s a közönség egy igazán kellemesen töltött délután emlékével távozott, elismeréssel adózva Weinberger Fanny leányegyesületi vezető csüggedést és fáradságot nem ismerő lelkes buzgalmának. K.

A krakói kulturbotránnyról.

Ujabb és újabb megdöbbenő és középkoriasan sötét részleteket hallunk arról a brutális elbánásról, melyben csaknem teljesen védtelenül hagyott szegény krakói róm. kath. tanítónő. Lászlóffy Mariska részeseül. Civilizálatlan és bigottan buta tömeg buzgólkodik nemtelen pimaszsággal azon, hogy 8 évi keserves, életelő kulturmunka után, melynek szép sikerét felettes hatósága hivatalos írásban és szóval is elismerte, kenyerétől megfossszák.

Csodáljuk a szegény tanítónő felettes hatóságát. Hát miért nem siet erélyesen talpra állani, hogy férfias bátorsággal és lovagiassággal megvédelmezze valósággal mártírsorban sinlődő tanítónőjét? Hát manapság Szarvas községben már oly botránnyos esetek is előfordulhatnak, hogy egy intelligens, művelt tanítónő szakmunkásságát javarészből analfabéta, nekidühödött csőcselék fogja elbirálni? Ezért kinlódik, ezért tanít és nélkülöz nem egy tanító és tanítónő, hogy teljesen ki legyen szolgáltatva holmi nyomorult, alacsony érdekek által vezetett tudatlan tömeg brutalitásának?

Ha e tanítónő méltó orvoslást nem nyer, ez oly erkölcsi anarchiát jelentene, melynek megszüntetésére a tisztességes és becsületes magyar társadalomnak okvetlen talpra kell állania. Elvégre is mégis csak felháborító dolog a XX-ik században, hogy egy hivatását nemes buzgalommal teljesítő tanítónő fanatizált fenevadak martalékja legyen, azért, mert 8 éven át a legprimitebb kulturájú nép között áldozta fel tudását, fiatal éveit s egészségét a közművelődésnek?

Mi bizunk abban, hogy e kulturbotránny gyors erélyes megszüntetésével a szarvasi róm. kath. ev. egyház megfogja védelmezni régi jóhírnevét s megvédi derék tanítónőjét is az elvakultsággal szemben.

H I R E K.

Halálozás Egy ritka értelmességű leánykát ragadott ki szerető övéi körében az elmúlt héten a halál. *Mészáros* Gusztáv kir. táblalabíró Sáríka leánya halálozott el t. hó 10-én. Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a korán eiköltözött gyermeket.

— **Zoltán-nap.** A képzőintézet kiváló buzgalmu ifju igazgatója, *Nikolszky* Zoltán, névnapja alkalmából lelkes ünneplésben részesült. A névnap előestélyén az ifjuság szerenáddal lepte meg. A férfi dalkar, melynek elnöke, fáklyás menetben vonult lakása elé s szintén szerenáddal kedveskedett, majd a Lamperth vendéglőben reggelig tartó banketten ünnepelték. Ismerősei és jóbarátai számosan keresték fel gratulációjukkal s a gratulációs öszinte jókívánataihoz mi is csatlakozunk, kívánva lelkes iparkodásához sok-sok szép sikert.

— **Egy fiatal tanító hazafias missiója.** Egy éve szerzett tanítói oklevelet a szarvasi tanítóképzőben *Orbán* János. Tanárainak ielkes, hazafias buzgalma mély nyomokat hagyott az ő lelkében is. Egy gömörmezei tótfaluba, Dusába került tanítónak s nemes buzgalma rövid idő alatt oly meglepő sikert ért el, hogy ma már magyar dalkart és magyar olvasókört vezet, mint saját alapításait. Március 15-ikét pedig oly gazdag műsorú ünnepéllal ülik, — hogy isten bizony — mi szarvasiak sem produkálunk különbet. *Orbán* János dicséretes példája annak, hogyan lehet egy hazafias tanító a magyar nyelv terjesztésében megbecsülhetetlen fontos tényező.

— **Márc. 15-iki ünnepek.** Méltó kegyelettel áldozik Szarvas a mai napon a nagy nap emlékének. A helyi „Tanítóegyesület” tegnap délután tartott a községi szinkörben igen jól sikerült hazafias gyermekünnepélyt. Ma délelőtt 11 órakor a tanítóképző, délután 3 órakor a főgimnázium ünnepel. Ugy a tan.-képző, mint a főgimnázium ünnepélyének programja rendkívüli gazdag. Délután 4 órakor a községi szinkörben az „Iparos Ifjak Önképzőköre” tart ünnepélyt. Legértékesebb pontja lesz ez ünnepélynek *Bartos* Pál lelkész ünnepi beszéde s *Mendöl* Lajos vallastanár felolvasása. Este a különféle egyesületek tartják hazafias közvacsorájukat. Ezen ünnepi esték közül legkiemelkedőbb lesz a „Függetlenségi pártkör”-ben tartandó hazafias összejövetel, melyen társalmunk legkiválóbb emberei szoktak megjelenni. Mint halljuk, a párt nagy nagynevű elnöke, *Haviár* Dániel is meg fog jelenni e közvacsorán.

— **Eljegyzés.** *Wigner* András eljegyezte *Glück* Arankát Szilharól. Gratulálunk.

— **Zsinati kiküldött választása.** A zsinati kiküldött választására vonatkozólag örömmel jelenthetjük, hogy Szarvas és Kondoros Keviczky László espereshelyettesre adta szavazatát, míg a tótkomlói egyház Kovács Andor orosházi lelkészre szavazott. Így tehát Keviczky László, a kiváló és meggyeszte s azontul is ismert ev. lelkész lesz a zsinati kiküldött a békési ev. egyházmegye részéről.

— **A „Nemzeti népszövetség” szarvasi gyűlése.** A legnemesebb célú népies intézmény, a „Nemzeti Népszövetség” országszerte lázas és nagyszerű munkát fejt ki eszméi megvalósítása érdekében. A tagok nagy számmal gyűlnek zászlaja alá. Közbejött akadályok miatt Szarvason nem a múlt vasárnap volt a hirdetett népgyűlés, hanem f. hó 22-én fogja megtartani a Szövetség. Járásunkban eddig a taggyűjtés fényes sikerrel járt. Öcsödön 260-an Békésszentandrason 40-en, Kondoroson 150-en, Szarvason 350-en, iratkoztak be eddig tagokul. A taggyűjtés folyik. A szarvasi szervezet vezetését közéletünk egyik legértékesebb embere Dr. Haviár Gyula kir. közjegyző volt szives elvállalni ami nagy erkölcsi nyereség a „Nemzeti Népszövetség”-re nézve, mivel szarvasi szervezete ezáltal kitűnő kezekbe került.

— **A Royal-Bioskop szenzációs előadása.** Szombat egy hete érdekfeszítő, tartalmas műsorral nyitotta meg a Royal-bioskop igazgatósága piactéri moziját s azóta serényen folynak a kitűnő szórakozást nyújtó előadások. Nem közvetlen az igazgatóságtól nyertük ugyan az értesítést, de úgy hallottuk megbízható forrásból, hogy ma valami különös szenzációju képe is lesz a mozinak, ami váratlan meglepetést fog jelenteni a közönség számára. Ugy halljuk, hogy a ma esti rendkívüli műsorra valló tekintettel már délelőtt megindultak a jegyvásárlások. Csak dicsérni tudjuk az igazgatóság eme életrevalóságát s költséges áldozatkészségük megérdemli a közönség meleg pártfogását.

— **Akinek a levegőből hullott 20 korona.** A Orsz. m. kir. Meteorologiai és Földmágnességi állomás f. hó 6-án d. u. 2 órakor Budapesten egy másfél méter magas és vizsgáló műszerrel ellátott léggömböt bocsátott fel, melyet a légáramlat este 6 órára már Szarvasra sodort. A gáz elfogyván, Szabedinszky Márton rózsási tanóján szállott le a ballon. A gazda a község házára hozta be s a ballonban talált írásbeli utasításra a műszer-

rel együtt Budapestre küldötték vissza a meteorologiai intézetnek, mely 20 korona jutalmat adott a szerencsés gazdának.

— **Elhunyt lovas kézbesítő.** Gulyás János községi lovas kézbesítőt f. hó 5-én szél érte épen lóitatás alkalmával. F. hó 9-én meghalt s a múlt kedden délután temették el nagy részvét mellett. Az egész községi vezetőség kivonult temetésére. Gulyás 27 évig volt a község szolgálatában s feleségén kívül 5 gyermeket hagyott hátra.

— **Ungár Jónás kára.** Az Ungár-féle divatárus üzletbe való betörés tettese még ezideig ismeretlen. A kereskedő által megállapított kár 3000 korona.

— **Ipariskolai ifjusági egyesület.** Az 1848. évi március 15-ének évfordulóján, ma délelőtt 10 órakor a „Szarvasi ipariskolai ifjusági egyesület is tart hazafias ünnepélyt az ipariskolában. Molnár János igazgató, nyitja meg az ünnepélyt. Kardos Mihály, Janurik András, Sirok Pál, Dankó István, Pálinkás Jenő egyesületi tagok szavalnak. Brachna Gábor tanító ismerteti a márciusi ifjuságának hazafias viselkedését. Rohoska Géza tanító vezetésével pedig az egyesület tagjai hazafias dalokat énekelnek.

— **Ismeretterjesztő előadás.** Ma délután öt órakor Rohoska Géza tanító ingyenes felolvasást tart vetített képekkel „Az új Magyarországról” az ipariskolában. Ezt megelőzőleg Janurik András és Pálinkás Jenő szavalnak. A hallgatóság között ingyenfüzetek osztatnak ki.

— **Drága libák.** Palyó Jánosné hegyesdülői asszony Gyurik György szarvasi gazda utcán csattangoló 3 libáját szépen elhajtotta a tanyájára. Gyurik utána menvén, az asszony udvarán ráakadt a 3 libára. De Gyurik nem rossz szívü ember s nagy kegyesen kiegyezett az asszonnyal olyképp, hogy a 3 libát visszaadja s azonfelül 40 koronát ad azért, hogy a bíróságnál nem fogja kivánni az asszony megbüntetését. Persze a rendőrség és a csendőrség Gyurik úr ellen zsarolás címen szintén eljárást indít.

— **Drága fejkendők.** Az előbbihez teljesen hasonló eset. Laukó Mihályné Szarvason az ugynevezett „zsöldpázsit” részen lakik s földjén van megjelölve hivatalosan Magyarország mértani közepe. Ez a körülmény azonban cseppet sem zavarta abban, hogy egy nemrég tartott hetipiac alkalmával Schlesinger Mózesnéől el ne emeljen 5 drb. olcsó fejkendőt. A közelben levő Pribelszky András rendőr azonban elfogta. Aznap délelőtt Laukóné aztán kiegyezni próbált Schlesingernével, aki állítólag 36 koronáért vissza akarta vonni a feljelentést s emiatt ő szintén holmi zsarolási vétség miatt kerül a bíróság elé.

— **A március 29-iki urániaestély védnőknői és védnökei s műsora.** A községünkbe érkező erdélyi tudós, Dr. Gaál István nagyon kedvező véleményt formálhat a szarvasi közönség kulturérzékéről, ha végig olvassa azt a díszes névsort, mely a márc. 29-iki urániaestély védnőknőit és védnökeit tartalmazza. A szarvasi uri hölgyek és vezető szerepet játszó férfiak legkiválóbbjait, az intelligencia krémjének színe-javát láthatjuk együtt. A díszes névsor ime: **Védnők:** özv. Bakay Sándorné, Dr. Dérczy Ferenczné, Dr. Déry Henrikné, Dr. Faragó Mórné, Dr. Fisbein Sománé, Dr. Glasner Adolfné, Hráskó Kálmánné, Illyés Istvánné, Kerényi Sománé, Keszthelyi Kálmánné, Krsnyák Mihályné, Kutilik Endréné, Lang Jánosné, özv. Dr. Lengyel Sándorné, Leviusz Ernőné, Marsall Sománé, Mendöl Lajosné, Dr. Nemes Béláné, özv. Ponyiczky Györgyné, Dr. Robicsék Jenőné, Sárkány Imréné, Saskó Sománé, Schabatka Mihályné, Szántó Sománé, Sziráczy Gyuláné, Wünschendorfer Aladárné, Weinberger Fanny. **Védnökök:** Bartos Pál, Dr. Belopotoczky György, Benda Gyula, Dr. Dancs Szilárd, Dankó Soma, Dr. Faragó Mór, Dr. Fuksz Béla, Dr. Friedmann Ernő, Grexa Mihály, Grimm Mór, Hajnal Béla, Haviár Dániel, Dr. Haviár Gyula, Illyés Alajos, Kellő Gusztáv, Kollár Lajos, Liska János, Liska Gyula, Mocsikó József, Molnár János, Nagy Sándor, Nikelszky Zoltán, Papp Ernő, Papp István, Pribelszky Pál, Sterbecz Gábor, Dr. Szemző Gyula, Dr. Sziráczy János, Dr. Takács Gusztáv, Tóth Mihály, Dr. Tóth Pál, Valkovszky Mihály, Dr. Wieland Sándor. Az estély hangversenyi részének ezek lesznek a valóban vonzó s nem közönséges nivóju számai; Ének: Dr. Faragó Mórnétól, Szántó Sománé zongorakisérére mellett. Szaval: Grünwald Valika és Tóth Pál ev. tanító. Énekel: Liska Mihály, zongorán kíséri Garay Soma ev. tanító. A képzőintézet dalkara pedig 3 gyönyörű darabot fog előadni. Meghívók nemsokára szétküldésre kerülnek.

— **Urániaestély Kondoroson.** Dr. Gaál István kolozsvári egyetemi m. tanár husvét utáni szerdán Kondorosra is át fog rándulni szerkesztőnkkel s a híres kondorosi csárda nagytermében tartja meg hazafias tárgyú, tanulságos urániaelőadását. A gyors fejlődéséről közismert község művelt lakossága őszinte érdeklődést tanúsít ezen urániaestély iránt. A rendezőség ottani lelkes vezetője, Czirbusz Endre tanító, serényen fáradozik az est előkészítési munkálatain

— **Banket a felügyelő tiszteletére.** A szarvasi ev. főgimnázium tanári kara új felügyelőjének báró Solymossy Lajosnak tiszteletére, az elmúlt vasárnap este az „Árpád”-szállóban fényes bankettet rendezett, melyen nemcsak a nagytekintélyű tanári kar, de helyi közoktatásügyünk legkiválóbb pártfogói is részt vettek. A kollegialis egyetértés és összetartás a legnemesebb s legkedélyesebb hangulatban tartotta együtt késő éjjelig az intelligens társaságot. Az új felügyelőt meleg szeretettel és ragaszkodással ünnepelték. Báró Solymossy a legkellemebb benyomásokkal és emlékekkel eltelve vett búcsút a tanári kartól s másnap elutazott.

— **Elnökválság, felebbezés.** Ugy látszik, hogy a „Szarvasi Ipartestület“ a beállott elnökválság folytán a széthuzás és egyenetlenkedések lejtőjére került. A tisztikar választását ugyanis megfelebbezték, ami bizony nem valami egyhangu bizalom jele az új elnökkel szemben.

— **Intézeti látogatás.** Szépen fejlődő főgimnáziumunk látogatását Géressy Kálmán tanker. főigazgató az elmúlt héten tartotta meg. Igaz elismeréssel szólott a népszerű s nagytekintélyű intézet bölcs és tapintatos vezetéséről s a tanári kar kitűnő eredményű munkásságáról. Azt különben feltétlen el kell ismernünk, hogy ami főgimnáziumunk Szarvason nemcsak a legelső közoktatásügyi szervezet, de a társadalmi és vallás erkölcsi s így a hazafias szellem ápolásában is vezető tényező. Egy Mocskónyi József, egy Liska János vagy Dr. Nemes Béla, Mendől Lajos stb. magasabb kultúrájú helyeken is kimagasló és vezető egyéniségek lennének.

Nyílttér.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik szeretett férjem elhunytából részvétükkel fájdalommat enyhítették, fogadják ez uton hálás köszönetemet.

Békésszentandrás, 1914. márc. 15.

Özv. Halász Józsefné.

Köszönetnyilvánítás

Neumann G. női ruhaszabász és rajztanár urnak.

Midőn a 14 napos tanfolyam bevégeztével távozik tőlünk, fogadja ez uton is hálás elismerésünket azon szakszerű és tanulságos oktatásért, amely mindig a legnagyobb dicséretet érdemli meg.

A tanfolyam hallgatói.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Dr. M. R. ügyvéd. Magánszemélyekre nézve nem szívesen nyilatkozunk e helyen, de jelen esetben kivételt teszünk s hallja legőszintébb felvilágosításainkat. Említi, hogy Haviár Dánielről nemcsak szarvasi emberektől, de fővárosi politikusoktól is többször hal-

lott egyet-mást s kérdi, hogy hát ki is Szarvason az a Haviár Dániel? Mi megmondjuk önnek. Haviár Dániel Szarvason és általában Békésmegyében valóságos fogalom. Ha ritka vezetői és közéleti talemtrumról, ha vasenergiájú, törhetetlen elvhűségű férfias jellemről, ha a magyarosodás leghatalmasabb terjesztőiről és őreiről van szó, Haviár Dánielre gondolunk. Egy ember ő, akiben megszemélyesítve láthatni az ősmagyar nép, a vezéreinek uralkodni tudó, százféle érdektől vezetett tömegek felett nyilvánuló határmát, eréllyel és bölcsességgel párosult alkotó erejét. Sajnos, az ő arcképét nem láthatja sem a „Tolnai Világlapja“-ban sem az „Érdekes Ujságban.“ Görögtűzzel sem szokták kivilágítani s ablaka alatt szesztől irányított tömegek rekedt üdvrivalgása sem hallható. A tömegnek ugyanis jobban inponálnak az ügyes szélhámosok, mint az igazi nagyságok. Ő nem a közönséges értelemben vett népszerű ember Vele nem lehet hajnalig együtt, inni, de a hajnal nem egyszer találta őt dolgozó asztala mellett. Hogy nem épen a legutolsó ember, elég bizonyíték erre az is, hogy Szilágyi Dezső halála után az igazságügyi miniszteri szék betöltésével kapcsolatban az ő neve is komoly kombinációba került. Haviár Dánielt csak a tisztultabb közállapotok emberei tudják igazán értékelni. A mai elposványosodott közélet csak a legsimplexebb emberek után tud futkosni. De annyi bizonyos hogy Haviár Dániel Szarvas község történelmének kimagasló, neves alakja, aki elmondhatja magáról a latin költővel: „Exegi monumentum, perennius aeris“... Talán ezek után mégis többet s a valóságnak megfelelőbbeket fog ön tudni, arról hogy ki az a Haviár Dániel?

H. S. Nem akarunk meggyőződésből fogorvosokat ajánlani önnek, de ha már annyira kér bennünket, a sok tehetséges orvos között megemlítiük ez esetben Dr. Mocskónyi Bélát. Mint fogorvos, valami végtelen ügyes eljárással minden érzéstelenítés nélkül is igazán meglepő eredménnyel tud fogat huzni. Fogtömítést, fogjavítást gyorsan s feltűnő olcsón és kifogástalan tökéletességgel végez.

Hirdetmény.

Az előjáróság fölhívja az érdekelt lakosságot, hogy a düllőutak mentén levő saját fáit mindenki gallyazza le és tisztogassa meg úgy, hogy a fák gallyai az utra ki ne hajoljanak és a közlekedést ne akadályozzák. A fák tisztogatása és gallyazása folyó március hó végéig befejezendő, aki ezen felhívásnak eleget nem tesz, meg lesz büntetve és költségére az előjáróság fogja a fák lenyesését elvégeztetni.

Szarvas, 1914. évi március 11-én.

Előjáróság.

4/914. biz. sz.

Hirdetmény.

Kondoros község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886 : XXIX., 1889 : XXXVIII., és az 1891 : XVI. törvénycikkekben előírt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1914. március 23-ik napján az azonosító befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítatnak

1) mindazok, a kik a tjkönyvben előforduló bejegyzésre nézve okadolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt, a kifizőtt határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2) mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog tkvi bekebelezését a kifizőtt határidőig a telekkönyvi hatóságához intézendő szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek az átírásra az 1886 : XXIX. t.-c. 15—18. és az 1889 : XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak, és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hasanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos, az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedés kedvezményétől is elesnek.

3) azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizottság előtt megjelenjenek, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Szarvas, 1914. március 2-án.

Máthé László,
betétszerk.

Achim Zsigmond,
betétsz. kir. törvszéki bíró

Buk Ignác tüzifa raktára

Kossut L.-utca 56. szám (Plavec-féle ház) alatt kapható rendkívül olcsón házhoz szállítva

I. rendű vágott tüzifa

még csak rövid ideig. 2—5

Lakást keresek,

mely áll 2—3 szobából, konyhából szükséges mellékhelyiségekből és lehetőleg külön udvarból

Cim megtudható a kiadóban.

2—3

Reggelizés előtt félpohár Schmidt ha úer-féle Használata valódi áldás gyomor-bajosoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi KESERÜVIZ

Az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill.

Nagy üveg 60 fill.

Kapható helyben és környékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben. 45—100

Eladó ház és szántóföld.

Özv. Vicián Sámuelnének Szarvason a gróf Csáky Albin-utca 54. szám alatt kényelmes szobákkal és minden megfelelő mellék-helyiséggel ellátott **nagy háza**, valamint a szarvasi határban az ugynevezett Hegyes dűlőben levő **13 hold** jó termő és gondozott **szántóföldje örök áron eladó** esetleg haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet: **Kiss Dombi Ferenc** nével
Homok (Szolnok-megye.) 3-3

Eladó új ház

az I. ker. Nyul-utca 228. sz. alatt mely áll: 2 nagy szoba, konyha, 2 kamra, 1 istálló, 2 ól, 1 szin és 500 -öl portából.

Értekezni ugyanitt bármikor

1-1

Eladó bútorok.

Mattágyak, éjjeli szekrények márvánnyal, tükrös mosdó márvánnyal, ruhaszekrények, kisebb-nagyobb asztal, székek, fali tükör, divány, képek, függőlámpák, függönyök, és egy kivágott oldalú sárga kocsi.

Megtékinthetők III. ker. Jókai utca 59 szám alatt. Ugyanott eladó 4 kocsi kitűnő gyepszéna, és 4 kocsi árpaszalma, 1-2

Dünkel V. K.

Felsőmagyarhoni Első Parkettgyár Részvénytársaság.
Kassán.

Ajánlja kitűnő tölgyfából készült sokszorosan kitüntetett **parkétáit**, ugynevezett **amerikait** tömör és berakott kockáit jutányos árak mellett. Kedves lakásokba ajánljuk aszfaltba rakott parkétáinkat. A lerakás kívánatra gyári lerakódók által a **legpontosabban** történik.

Razjminták díjmentesen.
Nagyban való kivitel minden éle.

Harisnya kötőde.

Értesítjük a tisztelt közönséget, hogy harisnya kötődét nyitottunk, bármilyen **finom, vékony és vastagabb kötésű harisnyákat s fejeléseket** vállalunk.

Szives pártfogását kérve maradunk tisztelettel

Palkó nővérek

IV. Ér-utca 334. sz. Szarvas. 5-10

Méhészeknek fontos!

Méhkaptárakat, mézpergetőgépeket, viaszolvasztókat és méhészet-hez szükséges összes eszközöket a 29 év óta fennálló

KÜHNÉ FERENC UTÓDA GÉG

Budapest I. Atilla-utca 99. szám

szállítja legjobban.

Kérje a „Méhészeti Utmutató“ ingyen és bérmentve való megküldését. 1-3

Egy acetilen berendezés

- 40 lánggal, kazánnal és
 minden felszereléssel

igenolcsón eladó

- a Kossuth vendéglő tu-
 lajdonosánál

1 **Veiczner Gáborná!**

Réz- és vasbutorok

háló-, ebédlő-, szálloda-, kórházi- és kerti berendezések, gyermekágyak és gyermekkocsik, acélsodrony ágybetétek, kocsisülések, lószőr és afrik madracok, diványok, rézkarnisok, ablak, roleták, redőnyök, mosdó asztal és mosdó készletek, szoba klozet, fa- és széntartók, kályha ellenzők, tüzelő készletek, ruha-fogasok, patkány- és egérfogók.

Legjutányosabban szállit:

Garay Károly

réz- és vasbutorkészítő.

16-52

Aradon.

Egy tanyai épületnek

igen alkalmas, három szobából s konyhából álló **ház eladó. Hol? Megtűdható a kiadóban.**

Ugyanitt teljes felszereléssel egy igen jó karban levő **Acetilen világítókészülék eladó.**

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 fenyővel”

MILLIOK használják

KÖHÖGÉS, HURUT,
rekedtség, elnyálkásodás és számarköhögés
ellen a

Kaiser-féle
mellkaramellákat
a „3 fenyővel”

6050 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és mágnásoktól.

Csomagja 30 fill. Doboza 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban
és minden drogeriában. 21-120

Miért
nem keresi fel?

LITAUSZKY PÁL

nagy illatszer- és pipere üzletét.

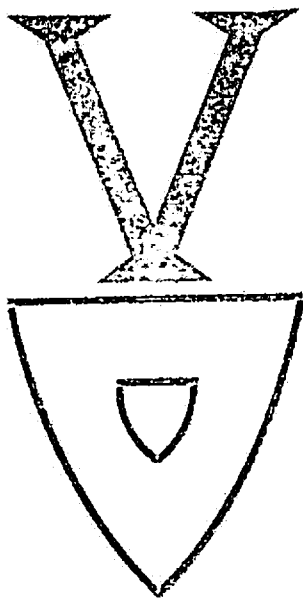

HOL a legolcsóbb árban a legjobb
minőségű parfümök, szappanok,
 kölnivizek, fogkefe, fogporok
és paszták, haj- és bajusz
kefék, fésűk, hajfestő-
szerek, valamint
brillantínok
stb.

nagy választékban raktáron vannak.

MAJERCSIK JÁNOS

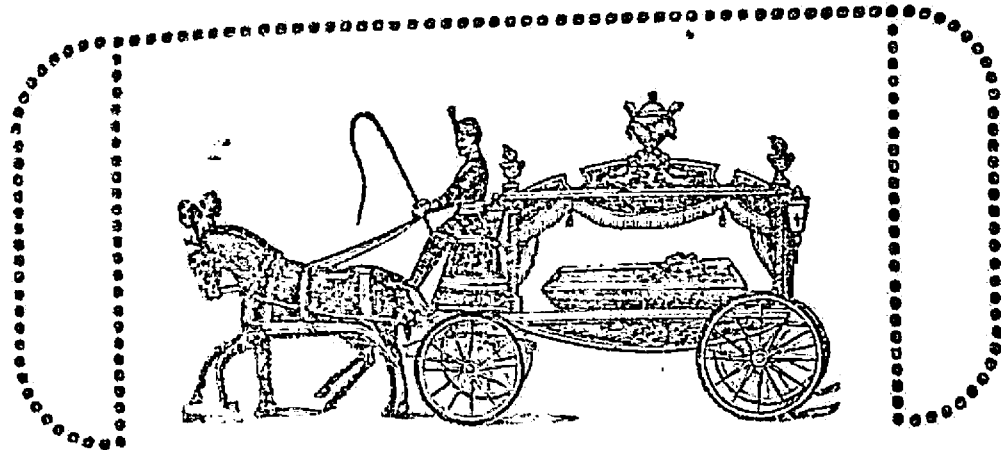
épület- és bútortasztalos, temetkezési vállalata SZARVASON.

VAN szerencsém a mélyen tisztelt nagyközönség nb.
tudomására adni, hogy február hó 15-étől kezdődőleg a
II. kerület, Belicey-út 16 számú házban

temetkezési vállalatot
nyitottam. Minden e körbe eső munkálatot elsőrangú kivi-
telben olcsó díjszabás mellett végzek.

Kérem a mélyen tisztelt közönség nb. támogatását.

4-10

Fleischer Jenő

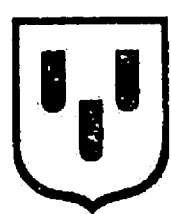
Ezelőtt: Grósz Ármin és Fia

Szarvas. ↓ Belicey-út.

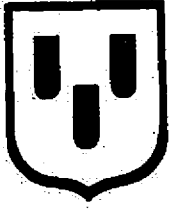
Ajánlja ujonan és dúsan berendezett arany-, ezüst- és
ékszeráru, továbbá valódi és china-ezüst evőeszköz
és dísz tárgyak raktárát.

Vesz és becserél magas áron bármilyen mennyiségben
törődék arany- és ezüst árut, brillantot és gyémántot.

Nagy választék mindenféle zseb-, fali-, harang- és
hárfaharang ütő inga órákban, látszerészeti cikkek-
ben és tajtékárukban.

Óra- és ékszer javító műhely.
Pontos és szolid kiszolgálás.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

11-52

csakis ez a valódi

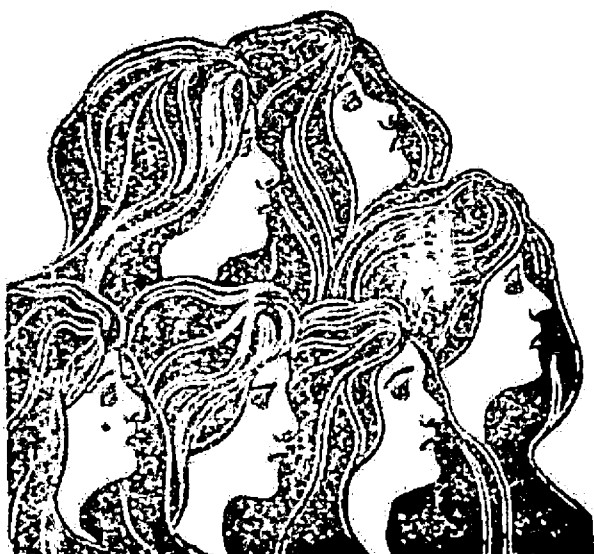
kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszerárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi de sokszor
utánzott JOHAN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és
utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem
volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám.
egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az **eredeti minőség.**

Megszabadul a gondoktól!

ha egy szórakoztató hangszert hozat

Wagner

„Hangszer-Kirly“-től Budapest, József-körút 15.

HEGEDŰ, 16 drb. felszereléssel 12 kor.

TÁROGATÓ, billentyűkkel 16 kor.

AMERIKAI GITÁR CITERA, kotákkal 16 kor.

CSALÁDI HANGVERSENYHARMONIKA 16 kor.

MANDOLIN vagy GUITÁR 16 kor.

EBENFA FUVOLA 1. minőségű 16 kor.

A *milnoi*, *prisi* és *londoni* kiállításon arany-

érem és érdemkereszttel kitüntetve.

Javítási szakműhelyek!

Fényképes *hangszerárjegyzék* ingyen.

Óvás! Ügyeljünk a „Wagner„ névre és a 15

házzámra.

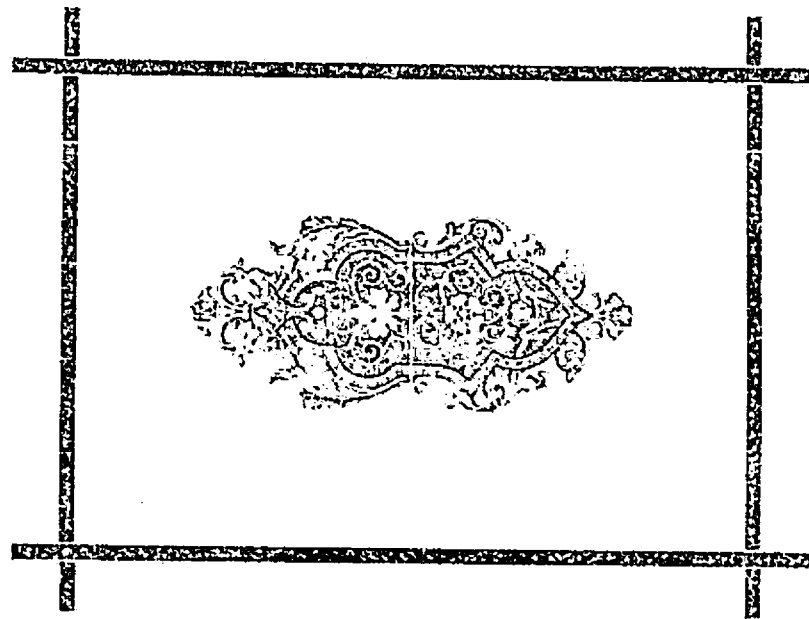
48

Ruhát, Kelmét, Csipkét

fest és tisztít vegyileg

bármilyen anyagból a legtökéletesebben

11 - 52

Süveges János

kelmefestő és vegy-
tisztító intézete

Szarvas.

Gyász eseteknél a ruhák 24 órán belül festetnek.

Kolozsvári jogi vizsgákra Marosvásárhelyi ügyvédi vizsgára

rövid idő alatt eredményre vezető
módon előkészít **Dr. Polcz Rezső**
ügyvéd, jogi szemináriuma és
jogalkalmazást tanító intézete.

Kolozsvár.

Kossuth L. u. 35.

11 - 52

Telefon szám 828.

Hajhullás ellen

lугmentes **Pixobin** lугmentes
hajmosó kamillahaj-
mosó oxgyénnel **Ciwuco** ára csomagon-
455 ként 30 fillér.

Füldősó. Nemesfenyő Róza
Orgona Ibolya

Csalódásig hűen utánozza ezen virágok
illatát és ezeket huzamosabb ideig tartja
meg mint az **Illatszertápnácskák.**

Ára csomagonként 40 fillér.

Ha az ön helységében nem kaphatók ezen
cikkek, úgy küldjön bélyegekből 30, illetve
40 fillért és hozzá portóra 10 fillért és
ezért bérmentve kapja ezen valóban meg-
bizható szerek bármelyikét. Gyógyszertárak
drogériák, fodrászok és egyéb szaküzletek
nagy rabatban és ingyenes propagandában
részesülnek.

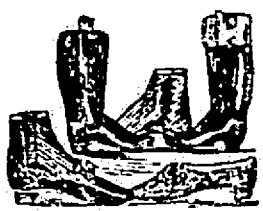
Készíti: Ciwuco Chemische Industrie Berlin.

Egyedüli vezérképviselőt:

Holcer E. Zoltán Budapest, VIII. ker.

Szigetvári-u.

11-12

Czipész üzlet

SZARVAS.

Hibás lábaknak a
legipszelését elvál-
lalom. Utána helyes
czipők müizléssel
készítettnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a
legjobb anyagból müizléssel készített modern szabásu czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (uj eljárás) kü-
önös gondtal és izléssel készítettnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozom, miután a
Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanul-
mányoztam a czipészet technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntető pártfogását

SZÜCS JÓZSEF

czipész mester.

A legjobb gummisarkok,
kréme, selyemfüzők
minden színben,
cipő sámfák
nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbetét faragását
eszközlöm, ugyszintén
rendes talpbetétek,
parafagyökér
és remezből kaphatók.

FISBEIN ÉS KRAUSZ

rúhakelme- és vászonárúk-kereskedése

ALAPITVA: 1859. SZARVAS. ALAPITVA: 1859.

Női és uri divatszövetek
selymek, szifonok és battistok
delainok, vásznok, sifonok,
damasztárúk és kendők.

Wein Károly és Társai
szepességi vászon és
damasztárú gyárának
kerületi főraktára.

Szőnyegok, függönyök, pap-
lanok, ág- és asztalterítők,
szabóellétek, Menyasszonyi
szelvények, koszorúk, stb.

Kovald Péter kelmefestő és vegytisztító gyárának képviselője.

Gallérokat, kézelőket hófehérre, tükörsimára tisztítatunk BUDAPESTEN

♦ darabonként 7 fillérért minden mellékköltség felszámítása nélkül. ♦ 50—52

SIRKŐ RAKTÁR!

Czeplédi Sándor
kőfaragó mester

ajánlja már 3-ik éve fenálló sirkő raktárát.

Raktáron tart mindennemű kül- és belföldi

anyagokból készült sirkőveket. Elvállal minden-

féle épület kőfaragó munkákat, javításokat,

régi sirkővek felújítását és megaranyozását.

Rajzokkal, mintákkal díjmentesen szolgál.

4—6

Sirkő-raktár: Fő-üzlet Mezőtúron. Fiók-üzlet Szarvason. (III. ker., 454. sz. Stefáni)
(I. ujtemető sírásó házában.)